

Dištančné vyučovanie 7.12. – 11.12.2020

DEJEPIS

9.ročník

Opakovanie:

SPOLUOBČANIA ČI PROTIVNÍCI?

ČSR bola **mnohonárodnostným štátom**, okrem Slovákov a Čechov na jej území žili aj národnostné menšiny. V roku 1930 žili na Slovensku:

- Maďari
- Nemci
- Rusíni-Ukrajinci
- Židia
- Poliaci
- etnická skupina Rómov

Práva menšín

- ČS vláda sa zmluvne zaviazala zachovávať politické, kultúrne a občianske **práva menšín**.
- Všetky národnostné menšiny na Slovensku mali **politické strany a zástupcov v parlamente**.
- V oblastiach, kde žil primeraný počet občanov príslušnej národnosti boli školy s príslušným vyučovacím jazykom (maďarský, nemecký, ukrajinský, rusínsky).

Národná pestrosť na Slovensku prinášala klady a zápory, obyvatelia žili v zhode, spájali ich spoločné hospodárske, občianske, sociálne záujmy.

- vzájomné kultúrne ovplyvňovanie a spolupráca vo vede a umení
- ľudia okrem materčiny ovládajú 1-2 cudzie jazyky

ÚLOHA: prepíš si nové poznámky do zošita

MÍLENIKY VEDY A TECHNIKY

Prevratné objavy vo fyzike a chémii

V roku 1919 objavili vedci možnosť rozbiť jadro atómu (potvrdili teóriu, že atómové jadro sa skladá z neutrónov a protónov).

Využitie jadrovej energie sa stalo veľkým problémom 20.stor. (táto energia sa môže zneužiť aj na vojenské účely).

Búrľivý rozvoj zaznamenala chémia – začali sa vyrábať plastické hmoty a syntetické látky – **ÉRA PLASTOV**. Najznámejším umelým vláknom sa stal **NYLON**. Po r. 1934 našiel uplatnenie v ženskej móde. Veľkým problémom sa stala **likvidácia plastového odpadu**.

Veda pre zdravie človeka

Vytvorenie nového elektrónového mikroskopu.

V roku 1921 – objav inzulínu.

V roku 1929 – objavenie penicilínu (masovo sa vyrába od r. 1942)

Rozšírenie elektrickej energie

Elektromotor – nahrádzal parný stroj.

Telegraf, telefón, rádio, začiatky televízie

Osvetľovanie príbytkov elektrinou, nahradil sa plyn a petrolej.

Rozvoj dopravy

Rozvoj automobilovej a leteckej dopravy.

V roku 1919 francúzska firma CITROEN predstavila prvé ľudové auto

Briti vyrábali AUSTINY

Taliani FIATY

Nemci VOLKSWAGEN

USA – FORD

Automobilový priemysel zamestnával množstvo ľudí, vyrábali sa autá, pneumatiky, stavali sa mestá.

V medzivojnovom období sa začala pravidelná letecká doprava.

ÚLOHA: Naučiť sa novú látku, prepísať poznámky do zošita. Odfot' mi vypracované úlohy a pošli na: bronslava.uhnakova@gmail.com